

Στη μνήμη της μεγάλης Ρόζα Λούξεμπουργκ

του John Merrick (Μετάφραση: Barikat)

Η Ρόζα Λούξεμπουργκ [1871-1919], η πολωνικής καταγωγής επαναστάτρια και συγγραφέας, ήταν ένα από τα πιο πρωτότυπα θεωρητικά μυαλά στις αρχές του εικοστού αιώνα. Η δουλειά της στέκεται ως μια απόδειξη για τις μεγάλες κοινωνικές ανακατατάξεις της εποχής και μιας ζωής στον αγώνα για έναν καλύτερο κόσμο. Υπέφερε για τα πιστεύω της, ξοδεύοντας χρόνια στη φυλακή από το 1904 έως και το 1906 και πάλι για τρία έτη και έξι μήνες για την παρεμπόδιση του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, πριν από το βάνουσο και τον πρόωρο θάνατό της το 1919 στα χέρια της φασιστικής Freikorps. Σήμερα έχουμε ένα απόσπασμα από τις Επιστολές της Ρόζας Λούξεμπουργκ που δείχνει το χαρακτηριστικό μίγμα μιας έξυπνης πολιτικής και κοινωνικής ανάλυσης με μια απίστευτη συμπόνια για τα αγαπημένα πλάσματά της. Η επιστολή, γραμμένη γύρω στα Χριστούγεννα του 1917 από το κελί της στο Breslau, προς τη συντρόφισσα μέλος του SPD- Sophie Liebknecht, αναφέρεται σε ένα περιστατικό στο προαύλιο των φυλακών ανάμεσα σε ένα φύλακα και ένα βουβάλι που μεταφέρουν σωρούς από σκισμένα και ματωμένα ρούχα που αποστέλλονται από τα μέτωπα.

Ω, Sonichka [Sophie Liebknecht] έχω ζήσει κάτι απότομα, τρομερά οδυνηρό εδώ. Στην αυλή, όπου κάνω τις βόλτες μου έρχονται συχνά στρατιωτικά βαγόνια ανεφοδιασμού, που γεμίζουν με σάκους ή παλιά σακάκια στρατιωτών και πουκάμισα, συχνά με κηλίδες αίματος πάνω τους ... Εκφορτώνονται εδώ [στην αυλή] και διανέμονται στα κελιά της φυλακής, [όπου πάνε] για να επιδιορθωθούν ή να μπαλωθούν και στη συνέχεια φορτώνονται και παραδίνονται και πάλι στον στρατό.

Πρόσφατα ένα από αυτά τα βαγόνια έφτασε με βουβάλια αντί αλόγων. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που είδα αυτά τα ζώα από κοντά. Έχουν μια ισχυρότερη, μεγαλύτερη κατασκευή από ό, τι τα δικά μας βοοειδή, με επίπεδες κεφαλές και κέρατα που καμπυλώνουν πίσω απότομα, το σχήμα της κεφαλής είναι παρόμοιο με εκείνο των προβάτων μας, [και είναι] τελειώς μαύρα, με μεγάλα, ήπια, μαύρα μάτια . Έρχονται από τη Ρουμανία, τα λάφυρα του πολέμου. ... Οι στρατιώτες που υπηρετούν ως οδηγοί αυτών των βαγονιών ανεφοδιασμού λένε μια ιστορία πως ήταν μεγάλος ο κόπος να πιάσουν αυτά τα άγρια ζώα και ακόμα πιο δύσκολο να τα βάλουν να εργαστούν ως ζώα έλξης, επειδή είχαν συνηθίσει να είναι ελεύθερα. Θα έπρεπε να έχουν ηττηθεί τρομερά πριν αντιληφθούν το νόημα, ότι είχαν χάσει τον πόλεμο και ότι το σύνθημα που ισχύει τώρα γι 'αυτά ήταν «ουαί εις τους νικημένους» [Ουαί τοις ηττημένοις] ... Λέγεται ότι υπάρχουν περίπου εκατό από αυτά τα ζώα στο μόνο στο Breslau , και επιπλέον σε αυτά τα πλάσματα, που ζούσαν στα καταπράσινα χωράφια της Ρουμανίας, δίνονται πενιχρές και εξαθλιωμένες ζωοτροφές. Βιώνουν αδίστακτη εκμετάλλευση, εξαναγκάζονται να μεταφέρουν κάθε είδος μεμονωμένων βαγονιών, και χάνονται γρήγορα στη διαδικασία.

Και έτσι, πριν από λίγες ημέρες, ένα βαγόνι όπως αυτό έφθασε στην αυλή [όπου κάνω τις βόλτες μου]. Το φορτίο είχε συσσωρευτεί τόσο πολύ που τα βουβάλια δεν θα μπορούσαν να τραβήξουν το κάρο πέρα από το κατώφλι της πύλης. Ο στρατιώτης που συνοδεύει το βαγόνι, ένας βίαιος τύπος, άρχισε να χτυπάει τα ζώα τόσο έντονα με το αμβλύ άκρο του μαστίγιού του, που ο συνοδός υπηρεσίας αγανακτισμένος τον επέπληξε, ρωτώντας τον:

Δεν νιώθεις κανένα οίκτο για τα ζώα; "Κανείς δε νιώθει οίκτο για εμάς τους ανθρώπους", απάντησε με ένα σατανικό χαμόγελο, και άρχισε πάλι, χτυπώντας τα σκληρότερα από ποτέ. ... Τα ζώα άρχισαν επιτέλους να τραβάνε και πάλι και περάσανε πάνω από την καμπούρα, αλλά ένα από αυτά αιμορραγούσε ...

Sonichka, το πετσί ενός βουβαλιού είναι παροιμιώδες για την αντοχή και το πάχος του, αλλά αυτό το σκληρό δέρμα είχε σπάσει. Κατά τη διάρκεια της εκφόρτωσης, όλα τα ζώα βρισκόταν εκεί, ακίνητα, εξαντλημένα, και ο αυτό που αιμορραγούσε συνέχιζε να κοιτάζει στο κενό μπροστά του με μια έκφραση στο μαύρο πρόσωπό του και στα ήπια, μαύρα μάτια του σαν κακοποιημένο παιδί. Ήταν ακριβώς η έκφραση ενός παιδιού που έχει τιμωρηθεί χωρίς να ξέρει το γιατί ή για πιο πράγμα, που δεν ξέρει πώς θα ξεφύγουμε από αυτό το μαρτύριο και την ωμή βία. ... Στάθηκα μπροστά του, και το θηρίο με κοίταξε. Δάκρυα έτρεχαν στο πρόσωπό μου, θα ήταν τα δάκρυά του. Κανείς δεν μπορεί να εκφραστεί πιο οδυνηρά για λογαριασμό ενός αγαπημένου του αδελφού από τον τρόπο μαζεύτηκα μέσα στην αδυναμία μου για αυτό το βουβό πόνο. Πόσο μακριά, πόσο αμετάκλητα χαμένα ήταν τα όμορφα, ελεύθερα, πρόσφορα-πράσινα λιβάδια της Ρουμανίας! Πόσο διαφορετικά συνήθιζε να λάμπει εκεί ο ήλιος και να φυσάει ο άνεμος, πόσο διαφορετικό ήταν η υπέροχο τιτίβισμα των πουλιών που θα μπορούσε να ακουστεί εκεί, ή το μελωδικό κάλεσμα του βοσκού. Και εδώ – αυτή η περίεργη, άσχημη πόλη, ο ζοφερός στάβλος, ο αηδιαστικός σανός, αναμεμιγμένος με σάπιο άχυρο, και οι παράξενοι, τρομακτικοί άνθρωποι-ο ξυλοδαρμός, το αίμα που τρέχει από την πληγή. ... Αχ, καημένο βουβάλι μου, καημένε μου, αγαπημένε αδελφέ! Και οι δύο βρισκόμαστε εδώ τόσο ανίσχυροι και βουβοί και είμαστε ενωμένοι σαν ένα στον πόνο, την ανικανότητα και τη λαχτάρα.

Όλο αυτό το διάστημα οι κρατούμενοι ήταν βιαστικοί και απασχολημένοι με το βαγόνι, την εκφόρτωση των σακιών που μετέφεραν μέσα στο κτίριο. Αλλά ο στρατιώτης είχε κολλημένα τα δύο χέρια του στις τσέπες του παντελονιού του, περπατούσε με ρυθμό γύρω από την αυλή κάνοντας μεγάλους διασκελισμούς, και συνέχιζε να χαμογελά και να σφυρίζει απαλά κάποιο οικείο σε εκείνον ρυθμό. Και ολόκληρη η υπέροχη πανοραμική θέα του πολέμου πέρασε μπροστά στα μάτια μου.

Γράψε μου σύντομα. Σε αγκαλιάζω, Sonyichka.

Η Ρ. σου

Sonichka, πολυαγαπημένη, παρ'όλα όσα συμβαίνουν να είσαι ήρεμη και χαρούμενη. Η ζωή είναι έτσι, και πρέπει να τη δεχόμαστε όπως είναι, [και να παραμένουμε] γενναίοι, απτόητοι και χαμογελαστοί, παρ'όλα όσα συμβαίνουν.

Καλά Χριστούγεννα.

Πηγή: <http://www.versobooks.com/blogs/1910-in-memory-of-the-great-rosa-luxemburg>

Σχετικά με το θάνατο της Ρόζα Λούξεμπουργκ: <https://barikat.gr/content/ypirxa-yparho-tha-yparxo>